بر ایده‌آل آرقه‌سنده....

برملتی ابتدا هیجانه، اوندن صوکره معتاددن فضله فعالیته، نتیجه‌ده ظفردن ظفره ـ بو ظفر محاربه میدانلرنده اولدیغی کبی، مسالمت ساحه‌لرنده‌ده اوله بیلیر ـ کوتورن بویوك ایده‌آللر، حصول بولمه‌دن اول تخمینی پك کوچ اولان غایه‌لردر. برملت سنه‌لرجه، حتی عصرلرجه آرانیر، تجربه‌لرده بولونور، یورولور، بعضاً مأیوس، حتی مغلوب اولور، فقط عاقبت او ایده‌آلی بولور، آکلار، آرقه‌سندن قوشار...

ایده‌آلك ساخته‌سی اولماز. برملتك روحنه، سجیه‌سنه اویغون اولمایان برایده‌آل اوکا صنعی واسطه‌لرله تلقین ایدیله‌مز. تسلیم ایدرز: برملته، حتی بشریتك برقاچ ملتدن مرکب اولان برقسمنه بربویوك آدام برایده‌آل اشارت ایده‌بیلیر؛ ملت وبشریت‌ده اونك پشنده قوشار. فقط ایی آکلایه‌لم: اونادر ذات، اوایده‌آلی قریحه‌سندن ابداع ایده‌مز؛ ذکاسیله، دهاسیله ملتك تمایلنی کشف ایتمك افاده‌یه موفق اولمشدر. آمریقالی (امه‌رسون) بو کبیلره ـ ممثل آداملر ـ دییور، یعنی اوذاتلر ملتك تمایللرینی تمثیل ایدییورلر. بو متفکر، برقلم تجربه‌سنده، حکیملردن (افلاطون)ی، متصوفلردن (سوه‌ده‌نبورغ)ی، ریبیلردن (مونته‌نی)ی، شاعرلردن (شه‌قسپیر)ی، جهان رجالندن (ناپوله‌ئون)ی، محررلردن (کوته)یی بو ممثل انسانلره نمونه اولمق اوزره کوستریبور. اسقوچیالی (قارلایل) ایسه بو مقوله انسانلره «قهرمان» دیمکده‌در. کندیسنجه قهرمانلرك انموذجلری شونلردر: معبود (اودین)، پیغمبر (حضرت محمد)، شاعر (شه‌قسپیر)، روحانی (لوته‌ر)، (نوقس)، ادیب (جونسون)، (ژان‌ژاق روسو)، (بورنس)، دولت رئیسی (قروموه‌ل)، (ناپوله‌ئون)...

نظریاتدن فارغ اوله‌لم‌ده. مدعامزی تنویراً، زمانمزده‌کی جریانلردن مثال آرایالم: فکرمجه بونك خارجی مثالی اوروپاده فاشیزمدر. بوعقیده (موصولینی) آدلی باش وکیلك اثریمیدر؟ اکر بوفکرده ایسه‌ك یاکیلیورز. بو ذات آنجاق بر محرکدر. اکر ایتالیانلرده بو قابلیت اولماسه‌یدی، قابل دکل، سینیور (موصولینی) ملتی ایقاظ ایده‌مزدی. ایتالیانلر بر عصردن بری برایده‌آل بولمق ایچون چیرپینیورلر، مرضیلرینی افاده ایده‌میورلردی. بوکونکی قرالاق، یاقین زمانه قادار بر چوق دولتلره منقسمدی. (غاریبالدی)، (قاوور)، قرال ایکنجی (ویقتوریو امانوئه‌له) بونلری جمع ایله‌بر متحد دولت ابداع ایتدیلر. ایتالیانلرك ایده‌آل احتیاجی بر آز تأمین ایدیلدی. چوق حساس وجوال اولان بوملت کنجدی، برمجرا آرییوردی. بوندن سکز اون سنه اول اداره‌سزلکده اوغرامشدی. ایشته بوداغینیق قوتلره، تمایللره ایسته‌دیکی استقامتی ویرمك خصوصنده (موصولینی) موفق اولدی. ملتك ایسته‌دیکی، لکن بیلمدیکی فکری بو ذات دستوره ارجاع ایتدی. (موصولینی) بیله حرکتك باشلانغجنده فاشیزمی بوکونکی وضوحیله بالطبع احاطه ایتمه‌مشدی. علاوه ایده‌لم که بومسلك هنوز واضح دکلدر. فقط یول بولونمشدر. بویول کون کچدکجه انکشاف ایتمکده‌در.

عصرمزدن اوته‌یه، بیك، ایکی بیك سنه‌لك بر تاریخه چیقالم:

(طرسوس) قصبه‌سنده دوغان، وجهاً خیلی چیرکین، صنعت اعتباریله چولها، عرقاً یهودی، فکراً خریستیانلق دشمانی (شائول) اسمنده برذات، برقسم بشریتك تمایلنی سه‌زمش، اونك احتیاجنی آکلامش وبردن بره عقیده‌سنی‌ده دکیشدیره‌رك، یولده کیدرکن خریستیان اعتقادینه کوره وفاتندن صوکره حضرت عیسایی کوزلریله کوروب مشارالیهك دینی نشر ایتمشدی. اکر، اوزمان، اوقسم بشریتك ایده‌آلی عیسی قصه‌سی تطمین ایتمه‌سه‌یدی بالآخره اسمی (پطرس - رسول - سه‌ن پول) ه تحول ایدن اویهودی بوانقلابه ظفریاب اوله بیلیرمیدی؟

بزه یاقین اولان بر تاریخ: هنوز داها اون دورت عصر کچمدی. قوراق، زوکورت، وحشی وبارباربر محیطك یاری چیپلاق اهالیسی، کندی تعبیرلریله (زمان جاهلیت) دن چیقدیلر. اومتفرق کیمسه‌لردن، اومتشتت قوتدن، اوکوچوجوك عرفاندن هندی آشان، چینه واران، اوروپایه قول آتان برسلطنت، بر مدنیت، بر عرفان ظهور ایتدی. اکر حضرت (محمد المصطفی) 1400 سنه اول‌کی بشریتك تمایل واحتیاجنی ادراك بیورمه‌سه‌یدی اوکا بو شهراهی اشارت ایده‌مزدی. اولکون روم وبوزوق ایران ایمپراطورلقلرینك آلتنده ازیلن بشریتك برقسمی ذاتاً بوجانلیلغی بکلیورمش...

..... بوسویلدکلرمز هپ مقدمه‌در. صددمز تورك ملتی و اونك ایده‌آلیدر. هرملتك ایده‌آلی کندی فطرت وسجیه‌سنه موافق اولانیدر. بوکامغایر اولان برعمده ایده‌آل اولماز. تاریخه دکل، افسانه‌لره قاریشان دورلردن بری تورك ملتی، متحیزدر. هرساحه‌ده نجابتنی کوسته‌ریر. تورکك آلنده اولمایان برشئ: سونوکلکی. ایشته، تورك سیاسةً مغلوب اولور، کسوفه اوغرار، لکن سونوکلکه تحمل ایده‌مز. فعالیت ساحه‌سی کنیشلر، یاخود تاریخك ایجاباتنه کوره دارالیر، لکن تورك دائماً فائقدر، متحیزدر، جولانده‌در؛ محیطی داخلنده‌کی عنصرلره حاکمدر، کندینی یالکز محیطنده دکل، جهانده کوسته‌ریر. بونك معکوسنه اقتداری یتمز. جهان احوالی ساعدکن شرقدن غربه کیدر، دولتلر قورار. ایشته بوسجیه‌سی سایه‌سنده‌درکه تاریخك اك بویوك تجربه‌سنده، جهان حربنده، قوردیغی سلطنتلردن بری، عثمانلی دولتی فنا مغلوب اولدیغی حالده، او، برملت اولمق اوزره مظفر چیقمش، یکی بر حیاته باشلامش، یکی بر ایده‌آل آرقاسنده قوشمشدر. ایده‌آل نه‌در؟ بونك تعریفنی عندیاتمده دکل، لغت کتابلرنده آرایه‌لم. (لیتره) دییورکه: «یالکز فکرده، ذهنده موجودیتی اولان شئ؛ شأنیتدن صرفنظر ذهنك احاطه ایده‌بیله‌جکی بوتون کمالاتی جامع شئ؛ روحك بو بابده بر فکر ایدینه‌بیلدیکی ولکن اوکا تماماً وصول بولامادیغی کمالاتك مجرد بر شکلده هیئت مجموعه‌سی.»

ایشته تورك ملتی بوکا دوغرو قوشیور. بو ایده‌آلی تعریف ایتمکه چالیشه‌لم: موفق اوله‌مایز. موفق اولورسه‌ق او، خاصیتنی غائب ایدر. بو عزممزده، بویاریشده بر طاقیم مرحله‌لره واریرز. لکن یول بیتمز، بیتمه‌مك لازمدر. دوره‌ق، اولوم دیمکدر. ایلرودکجه هدف برآز داها اوزاقلاشیر. اصل ذوق، اصل بختیارلق اویولی آلمقده‌در.

تورك ملتی برطرفدن فاتحلرك، دیکرطرفدن جبابره‌نك آلتی اولورکن حقیقی تمایلنی کوسته‌ره‌میوردی. فتوحات، دین یالدیزی ایله بویانمش فتوحات ملتمزی بوشی بوشنه قوشدیردی. سجیه‌مز، او زمانلر بیله، سونمه‌مش ایدی، یالکز اویویوردی. هرنشئه‌نك خماری واردر.

مقصدسز فتوحاتك برعکس العملی اولمامق ممکن دکلدر. ایشته، صوك دورنده، عثمانلی دولتی مقدراتنك الیم صفحه‌سنه کیردیکی وقت بیله سجیه‌مز سونمه‌دی. فتور کتیرن برسلطنتدی، ملت دکلدی. ملت برغایه‌یه دوغرو قوشمغه باشلادی: ماضیسنه آلدانمادی، کندیسنه عنعنه دییه یوتدورولان عمده‌لره التفات ایتمدی، ابتدا غیر مشعور اوله‌رق منفعتنك نره‌ده اولدیغنی آکلادی، استخلاص مرحله‌سنی آشدقدن صوکره حسی شعوره منقلب اولدی. آرتیق کندیسنه نهایتسز بر نیك بینلك کلدی. بوحسیاتی تحریك ایده‌جك برقهرمان لازمدی. ملتك غایه‌سی برانسان شکلنه انقلاب ایتدی. آمریقالی متفکر (امه‌رسون) ایچون نه کوزه‌ل بر تدقیقات زمینی!

استقبال ملتك حضورنده صفحه صفحه، طبقه طبقه، بربهار شفقی کبی آچیلیور. هنوز پك ایرکندر. صاغده، صولده صاووشامایان قرانلقلر انقاضی، دوغمقده اولان کونشك غالب، قاهر، مظفر شعاعلری مواجهه‌سنده اورتونه‌جکلر، صاقلانه‌جقلر، یوق اوله‌جقلر. مسئله، ملتك سجیه‌سنی محافظه ایتمسی، یاشامق ایسته‌مه‌سی، ایلریله‌مك خواهشنی کوستره‌مه‌سیدی... یارالانمش، بره‌لنمش، صارغیلره صاریلمش رقیبلرك قارشیسنده ایشته ملت، بوهیئتیله کوروندی. شیمدی وقتیله اك بیوك فتوحاته مظهر اولان عینی ملت، قابلیتنی کوستره‌جك ساحه‌یی، استعدادینی اثبات ایده‌جك مجرایی آرییور. زمان دنیانك خرده‌بینیله هرشیئی کوردی. آلده ایتدیکی تجربه بویوکدر. بو وادیده‌کی فتوحاتی غائب ایدیله‌مز. هانکی ساحه‌ده اولورسه اولسون دنیانك اك بویوك ملتی اولمق تورکك شاننده‌در. تورك هیچ بر وادیده ایکنجی اوله‌ماز. دورك ایجابی فتوحات ایکن تورك، جهانکیر سلفلرندن کری قالمامشدی. فقط بولوندیغمز دورك مقتضاسی مرکزندن کشورلره حاکم اولمق دکلدر، مدنیت ساحه‌سنده پارلامقدر. اسوه‌چ دولتی، اون ایکنجی (شارل) زماننده روسیه‌نك جنوبنه قادار آتلرینی قوشدیردی. فقط بودور قاپاندقدن صوکره، اومتحیز ملت، مدنیت ساحه‌سنده آلابیلدیکنه ایلریله‌دی. بوکون اسوه‌چ ملتی درجه‌سنده متحیز ملت بولوندیغنی ادعا ایده‌مه‌یز. لکن اوندن ایلری برملت بیلمیورز. تورك عرقی‌ده اوشهراهه دوغرومی کیدییور؟ بنم ایمانم بونقطه‌ده تمرکز ایتمکده‌در.

جلال نوری

اعتذار — ایده‌آل کلمه‌سنی سرلوحه اتخاذ ایتدم. مقاله‌نك متننده تعریفی کچن مفهومی افاده ایده‌جك کلمه‌مز یوقدر؛ مجبوراً بین‌الملل بر کلمه‌یی قوللانیورم. سقط «مفکوره» تعبیری بوایده‌آله یاقلاشاماز بیله!

ج. ن.

شهرده، ملحقاتده دونه، بوکونه و یارینه عائد متفرق خبرلر

ولایتده

تحسین بك راحتسز

والی معاونی تحسین بك، دون راحتسزلنه‌رق اوینه کیتمشدر.

امانتده

جمعیت بلدیه‌ده دونکی مهم مذاکره‌لر

جمعیت بلدیه دون ساعت 14,3 ده ایکنجی رئیس وکیلی نجیب بکك ریاستی آلتنده طوپلاندی. دونکی اجتماع مایس دوره اجتماعیه‌سنك صوك جلسه‌سی ایدی. ضبط سابق خلاصه‌سی اوقوندی وقبول ایدیلدی. بوندن صوکرا انجمنلردن چیقان مضبطه‌لرك قرائتنه باشلاندی. ترامواي شرکتی اوتوبوسلریله کوپرودن کچه‌جك یولجیلردن ترامواي‌لرده اولدیغی قرقر پارا کوپرو مروریه رسمی آلنماسی حقنده‌کی انجمن امانت قراری اداره انجمننه حواله ایدلدی.

مأمورین فنیه‌نك اختصاص ضملرینك خسته‌لق زمانلرنده‌ده ویریلوب ویریلمه‌یه‌جکی مسئله‌سی موضوع بحث اولدی.

خسته مأمورین فنیه اختصاص ضمی آلابیله‌جکلردر. مجلس عمومی ولایتجه، دوقوماجی اصنافی طرفندن اعمال ایدلمکده اولان چارشاف و امثالی دوقومالردن دخولیه رسمی آلنماماسی حقنده‌کی مراجعتك قبول ایدلدیکنه دائر اولان ولایت تذکره‌سی موضوع بحث اولدی. اداره انجمنی مضبطه‌سنده مجلس عمومی ولایتك دوقومالر حقنده‌کی قرارینی صلاحیت قانونیه خارجنده کورویوردی. بو، هیئت عمومیه‌جه‌ده قبول ایدلدکدن صوکرا «غازی مصطفی کمال» کوپروسی پروژه‌سنی یاپانلردن مهندس مکتبی مدیری فکری، مدرسلردن برهان الدین بکلره دوردر یوز، امانت هیئت فنیه مدیری ضیا بکه 300 کوپریلر سرمهندسی غالب بکه 250 لیرا اکرامیه ویرلمسی حقنده‌کی بودجه انجمنی مضبطه‌سی قبول اولوندی.

بومرتاز معامله‌سنك ایفاسی اثناسنده یاپیلان جدوللرك طبع ودوائره اعطاسی، اسکی و یکی سوقاق اسملرینی، محله‌لری، منطقه‌لری کوسترن خریطه‌لرك طبع و تکثیری ایچون 1444 لیرا تخصیصات ایله ساعات مسامی خارجنده چالیشان مأمورلره اجرت ویرلمسی مسئله‌سنده اولدقجه اهمیتلی برمناقشه اولدی. اعضادن برقسمی بواجرتك ویرلمه‌سنی التزام ایتدی. دیکر برقسمی غازی کوپریسنك پروژه‌سنی یاپانلره اکرامیه ویرمکی بر آز اول قبول ایدن هیئت عمومیه‌نك بونی رد ایلمسی غریب اولاجغنی بیان ایتدیلر. نتیجه‌ده تخصیصات واجرت اعطاسی حقنده‌کی تکلیف قبول اولوندی.

بعض کیمسه‌لرك دخولیه رسمی ویرمه‌مك مقصدیله مالرینی پندك وقارتاله چیقاردقلری وبالآخره ساعات مسامی خارجنده ایشله‌ین ترنلرله حیدرپاشایه نقل ایتدکلری کورولدیکندن، صباحلری ایرکن وآقشاملری 4,5 وقتلره قادار حیدرپاشاده ساعات مسامی خارجنده اجرت ویریله‌رك مأمور بولوندیرلماسی وبومأمورلره اکرامیه ویرلمسی حقنده‌کی تکلیف موافق کورولدی. بوندن صوکرا برنجی جلسه‌یه نهایت ویریلدی.

متعاقباً حق شناسی پاشانك ریاستنده جمعیت عمومیه بلدیه صالوننده هیئت عمومیه خفی بر جلسه عقد ایتدی.

خفی جلسه بر بچق ساعتدن فضله سوردی. ترشح ایدن خبرلره کوره، بو جلسه‌ده مذبحه وجوارینك مستقلاً و ملحق بودجه ایله اداره‌سی حقنده قرار ویرلمسی حسبیله مجلس اداره‌یه، مراقبلکه، مدیرعمومیلکه تعیین اولوناجق ذوات حقنده مذاکره جریان ایتمشدر. خفی جلسه‌دن صوکرا قیصه بر تنفس یاپیلدی. بواثناده مایس دوره‌سنك صوك اجتماعی اولمق مناسبتیله، اعضالرینه مقام امانتجه صوغوق لیموناطه ایله پسکوی اکرام ایدلدی.

16,30 ده ایکنجی جلسه کشاد اولوندی. ینه انجمنلردن مورود مضبطه‌لرك قرائتنه دوام ایدلدی. بالقان حربی مجروحلری ایچون بویوك آطه‌ده کشاد ایدلمش اولان خسته‌خانه‌یه ورود ایدن خسته‌لرك اعاشه مصارفی عائد اولدیغی مقامدن هنوز تأمین ایدلمه‌دیکی صیراده، آطه‌لر بلدیه‌سی اسبق محاسبه‌جیسی احمد نعیم افندی طرفندن 328 ده صرف ایدلمش اولان وبالآخره تشکل ایدن خسته‌خانه هیئتنجه قبول ایدلمه‌ین 1026 غروشك مرحوم نعیم افندینك وارثلرندن تحصیلی، وارثلری بولونامادیغی تقدیرده مقتضی تدقیقات وتحقیقاتدن صوکره، ممتنع التحصیل اولدیغی وثائق رسمیه ایله تثبیت ایدیلیرسه بومبلغك ترقین قیدی جهتنه کیدلمسی ینه بودجه انجمننجه ایلری سورولویور وانجمن امانتك بودجه‌یه صرف قیدی صورتیله محسوبی حقنده‌کی تکلیفی رد اولونیوردی. کرك بو وکرك برنجی تکلیفلر هیئت عمومیه‌جه عیناً قبول ایدلدی. املاك بانقه‌سندن مدور اولوب ایلك مکتب اتخاذ ایدلمك اوزره استملاکی تقرر ایدن نشانطاشنده کائن مع باغچه قوناغه تقدیر ایدیلن قیمته املاك بانقه‌سنجه اعتراض ایدلدیکی جهتله، اداره انجمننجه یاپیلان تدقیقات نتیجه‌سنده باغچه‌ده داخل اولمق اوزره بنایه 48,325 لیرا قیمت تقدیر ایدلدیکی بیان اولونیوردی. بوده قبول اولوندی. بوندن صوکره قره آغاج مؤسساتنك صورت اداره‌سی و مجلس اداره‌سنك صورت تشکلی وحقوق ووظائفی حقنده‌کی تعلیماتنامه‌لر اوقوندی و ماده ماده رأیه وضع ایدلدی. بو تعلیماتنامه‌لر، برهفته اولکی نسخه‌مزده یازدیغمز شکلده عیناً، کرك ماده‌لر کرك هیئت عمومیه‌سی قبول ایدلدی.

بوصیراده اعضادن حسن نجیب بك ورفقاسنك بر تقریری اوقوندی. بو تقریرده مؤسسه‌نك مراقبلغنه بیك لیرا اجرت سنویه ایله بوایشلرده وقوفی اولان ارکان حربیه قائمقاملغندن متقاعد رحمی بکك تعیینی تکلیف ایدیلیوردی. «تکلیف قبول ایدیلدی. متعاقباً مقاوله‌نامه‌نك کچن سنه بودجه‌سندن مناقله صورتیله، مذبحه مؤسساتنك بورجلرینی اطفا ایچون 13 بیك کسور لیرانك صرفنه مأذونیت اعطاسی حقنده‌کی تذکره‌سی قرائت ایدلدی. اعضادن برقسمی مذبحه‌نك شکل آخرله اداره‌سی تقرر ایتدیکی جهتله، بو تکلیفك قبول ایدیله‌میه‌جکی حقنده‌کی مطالعه‌سی اوزرینه، محی الدین بك جواب ویردی. بونك اوزرینه تکلیف قبول اولوندی.

ایکی جلسه آراسنده اجتماع ایده‌رك انجمن امانتك کوپریدن کچه‌جك اوتوبوسلر حقنده‌کی قرارینی تدقیق ایدن اداره انجمنی مضبطه‌سی اوقوندی. انجمن، اوتوبوسلرك هرکچیشنده بهردن 20 غروش مروریه آلماسنی وایچنده قاچ کیشی بولونورسه بولونسون بهر شخصدن بیلت مقابلی، ترامواي‌لرده اولدیغی کبی، 40 پارا مروریه رسمی اخذ ایدلمسنی تکلیف ایدییوردی.

مناقشه‌دن صوکره انجمنك تکلیفی عیناً قبول غاز ومواد مشتعله دپولری ایچون هیئت عمومیه‌نك تعطیل دوره‌سنده فعالیتده بولونمق اوزره بر انجمن تشکیلی تکلیف ایدلدی. برمدت مناقشه‌دن صوکره، اولا تعطیل دوره‌سنده انجمنلردن برینك فعالیتده بولونوب بولونامایه‌جغی رأیه وضع ایدیله‌رك، انجمنك چالیشماسی قبول ایدلدی.

بعده شهرامینی محی الدین بك اوچ مهم تکلیفده بولوندی. برنجیسی شو: کچنلرده محی الدین بکك اشتراك ایده‌مه‌دیکی برجلسه‌ده جمعیت بلدیه برقرار ویرمشدی. بوقراره نظراً، فاتحده اتصالنده بولونان و امانته عائد اولان خالی عرصه‌نك قادینلری چالیشدیرمه یوردی بناسی اتخاذ ایدلمك اوزره امانتجه بلابدل خلق فرقه‌سی نامنه دور وفراغ معامله‌سی اجرا ایدیله‌جکدی.

دونکی جلسه‌ده محی الدین بك بوقراره اعتراض ایده‌رك دیدی‌که:

— «بوعرصه‌نك برقسمی اوزرنده بردیسپانسر یاپیلاجق وبرقسمنده اتصالنده اولان حیوان خسته‌خانه‌سیله اطفائیه غارازی توسیع ایدیله‌جکدر. بالنتیجه چالیشدیرما یوردی ایچون پك آز بریر قالاجقدر. اوراده بومؤسسانك موجودیتی حسبیله باشقه بر ده بو تأسیساتی یاپمق امکانسزدر. بناءً علیه قادینلری چالیشدیرما یوردی ایچون بن باشقه برمحلده مناسب برعرصه آرایایم، مبایعه ایده‌یم وفرقه‌یه دور ایده‌یم.»

محی الدین بکك بو تکلیفی قبول ایدلدی.

ایکنجیسی شوایدی:

خلیجده بولونان امانت مؤسساتنك جوارینك تطهیری ایچون برطاراق دوباسی مبایعه‌سی ایچون 928 بودجه‌سنه 60 بیك لیرا تخصیصات وضع ایدلمشدی. محی الدین بك، بوقادار آز برپاره ایله برطاراق دوباسی مبایعه‌سنك امکانسز اولدیغنی، هیچ اولمزسه 80 بیك لیرایه احتیاج اولدیغی، بودجه قبول ایدلمش اولدیغی جهتله متباقی قسمنك کله‌جك سنه بودجه‌سندن تسویه‌سی ایچون کندیسنه صلاحیت ویرلمسنی، اکر بوصلاحیت ویریلیرسه دوبا بدلنك برقسمنی کله‌جك سنه‌یه براقمق صورتیله مقاوله‌یه کیریشه‌جکنی، عکسی تقدیرده دوبانك آلنامایاجغنی سویله‌دی. محی الدین بکه بو بابده صلاحیت ویرلدی. محی الدین بکك اك مهم وخلقی علاقه‌دار ایدن تکلیفی اوچونجیسی ایدی. محی الدین بك دیمشدرکه:

— «بودجه‌مزده برمؤسسات خیریه‌یه معاونت فصلی واردر. بوفصلك یکونی 200 بیك لیرادر. واقعا ایچلرنده بعض فائده‌لی مؤسسه‌لرده وارسه‌ده، بو 200 بیك لیرالق معاونتله خلقه داها مفید برمؤسسه میدانه کتیرمك داها موافقدر. مملکتمزده نقصان اولان وتأسیسی شدتله لازم اولان برورم خسته‌خانه‌سی تأسیس ایده‌جکم. بوخسته‌خانه ایچون بودجه‌نك دیکر موادندن تصرف ایتمك ویاییکی تخصیصات وضع ایتمك امکانسزدر. بناءً علیه بومعاونت فصلنی تشکیل ایدن یکونله بوخسته‌خانه‌یی تأسیس ایتمك پك اعلی ممکندر. بالطبع 928 بودجه‌سی قبول ایدلمش اولدیغی جهتله تکلیفم کله‌جك سنه بودجه‌سی ایچوندر. واقعا بوبابده شیمدیدن قرار ویریله‌مز. فقط سز بکا بوصلاحیتی بخش ایدرسه‌کز بن خسته‌خانه‌نك تأسیسنه همان بوسنه‌دن باشلایاجغم.»

نتیجه‌ده محی الدین بکه تأسیسات ایچون شیمدیدن مأذونیت ویریلدی. متعاقباً محی الدین بك جلسه‌یی ترك ایتدی وهیئت عمومیه 928 مصرف بودجه‌سنك انجمنه اعاده اولونان ماده‌لری ایله موازنه، آوانس تعلیماتنامه‌لری ودارالعجزه موازنه تعلیماتنامه‌سنه علاوه‌سی تکلیف ایدیلن ماده‌لر حقنده مذاکره‌یه باشلادی. بوبابده‌کی مذاکرات کچ وقتلره قادار دوام ایتمشدر.

فن مشاورلکی

امانتجه یاپیله‌جق انشاآت و اعمارات ایشلرنده رأیی آلنمق اوزره یوسنه احداث ایدیلن فن مشاورلکنه مهندس مکتب عالیسی معلملرندن برهان الدین بك تعیین ایدلمشدر. آیریجه برده اجنبی متخصص کتیریله‌جکدر.

أت واکمك نرخی

بوکون أت واکمکه اعظمی فیئات وضع ایدلمسی لازم کلمکده‌در. دوائر رسماً تعطیل ایدلمش اولدیغی ایچون نرخ وضعی یارینه تأخیر ایدلمشدر. یارین امانت امور اقتصادیه مدیریتی طرفندن أت واکمکه کله‌جك صالی صباحنه قدر معتبر اولمق اوزره اعظمی فیئات وضع اولوناجقدر. دون آقشامه قدر مذبحه ایله حیوان بورسه‌سنده أت وصیغیر فیئاتلرنده سابقنه نظراً اساسلی بر تبدل اولمادیغندن نرخ کافی السابق أتده 110، 100 و90 صیغیرده 60، 70 و80 اولارق ابقا ایدیله‌جکدر. اکمکه کانجه، 17,50 غروش اعظمی فیئات اکمکده‌ده ابقا اولوناجقدر. اکمك فیئاتلرینك بر غروش تنزل ایده‌بیلمسی ایچون امانتجه یکی چاشنی طوتولمشدی یوزده 80 صرت ویوزده 20 یوموشاق بغدایدن طوتولان بو چاشنیده 9,20 غلوتن حاصل اولمشدی. امانت صحیه مدیریتی بر غروش کبی جزئی بر تنزل ایچون خلقك صحتیله اوینانماسی موافق اولامایاجغنی، بناءً علیه غلوتنك 10 دن دون اولماماسی لازم کله‌جکنی ایلری سوره‌رك، یکی چاشنی ترکیباتنی صحی نقطه نظردن رد ایتمشدر. بونك اوزرینه امانتك یکی طوتولان چاشنیسی قبول ایتدیریله‌میه‌جکدر. کافی السابق اکمك یوزده اون غلوتنی محافظه ایتمسی ایچون یوزده 60 صرت و یوزده 40 یوموشاق بوغدایدن اعمال ایدیله‌جکدر. بو تقدیرده فیئاتلرك تنزله امکان یوقدر.

مکتبلرده

معلم مکتبی مأذونلرینك ادرنه سیاحتی

استانبول معلم مکتبی بوسنه‌کی مأذونلری ایله بشنجی صنف طلبه‌سی بوکون ادرنه‌یه کیده‌جکلر وتعطیل مدتلری ظرفنده ادرنه معلم مکتبنده مسافر اولاجقلردر.

پولیسده

افغان قرالنك هدیه‌لری

افغان قرالی امان الله حضرتلری شهرمزدن مفارقت ایدرلرکن معیتنده استخدام ایدیلن ضابطه مأمورلرینه توزیع ایدلمك اوزره 1200 لیرا هدیه ایتمشلردی. بوپارا، پولیس مدیری شریف بك طرفندن توزیع ایدلمشدر. هدیه‌دن مستفید اولان مأمورلر 120 کشیدر.

پولیس یاقالرنده لاتین رقملری

بالعموم ضابطه مأمورلرینك یاقالرنده‌کی نومرولرك لاتین رقملریله تبدیلی قبول ایدلمشدی. لاتین رقملری حاضرلانمشدر. دوندن اعتباراً‌ده مأمورلره توزیعنه باشلانمشدر. بو رقملری آلان مأمورلر یاقالرنده‌کی اسکی نومرولری چیقاراراق بونلری طاقمقده‌درلر.

قیرلرده‌کی غازینولر

صیجاقلرك شدتلنمسی اوزرینه خلقك قیرلره، باغچه‌لی یرلره احتیاجی بولوندیغنی تقدیر ایدن پولیس مدیریتی، اولجه ساعت یکرمی ایکی‌یه قدر فعالیتده بولونمالرینه مساعده ایدیلن شیشلی خارجنده‌کی قیر غازینولرینك نصف اللیلدن بر ساعت صوکرایه قدر آچیق بولونماسنی قرارلاشدیرمش وکیفیت بك اوغلی ژاندارمه قوماندانلغنه بیلدیرلمشدر.

مدیریتده مأمورلر جاکتسز چالیشه‌بیله‌جکلر

دون پولیس مدیریتی داخلنده صیجاقلردن ترله‌رك چالیشمقده اولان مأمورلرك وضعیتی پولیس مدیری بك طرفندن نظر دقته آلنمش و موی الیه دون ویردیکی برأمرله بوتون مأمورلرك جاکتسز اولارق چالیشمه‌لرینی تعمیم ایتمشدر.

کنجلك یاشنك تهلکه‌لری

— 6 —

بل صوغوقلغی قابل تداوی خسته‌لقلردندر. شدتلی وخفیف اولمق اوزره مختلف تداوی اصوللری واردر. یالکز اولا خسته‌لغی تشخیص ایتمك لازمدر. چونکه ادرار یولی آشیندیرمق صورتیله دیکر بر چوق میقروبلرده بویله آقینتیلره سبب اولورلر. بونلری آییرمق لازمکلیر. بناءً علیه میقروسقوبله معاینه ایتدیرمك لازم کلیر. قیز چوجوقلرنده‌ده تمیزلکه رعایت ایتمه‌مك و قادینلرده‌ده فضله مناسبت یوزندن آقینتیلر کوریله‌بیلیر. ینه قادینلرده آی حالتك باشی، صوکنده بوطرزده آقینتیلره تصادف ایدیلیر. بونلری‌ده آییرمق ایجاب ایدر. بویله‌جه جدی بر معاینه ایله بل صوغوقلغی اولدیغی آکلاشیلدقدن صوکره سرعتله دوقتوره قوشمالیدر. یاقالانیر یاقالانماز دوقتوره کیدنلره ساقط تداوی اصولی تطبیق صورتیله یکرمی درت ساعتده خسته‌لغی ایی ایدیلنلر واردر. بومدت کچیرلدیسه وخسته‌لق بوتون ادرار یولی قاپلامش ایسه اووقت جدی بر پرمانغانات تداویسی اصولی تطبیق ایدیلیر. بوخصوصده یاردمجی آشیلرکده فائده‌سی واردر. مزمنلشمش اولانلرده ماساژ و سوندا تداویلرینه‌ده احتیاج حاصل اولور. حبلر صورتیله بل صوغوقلغنی تداوی ایتدیرمك ایسته‌ین صافدللرك حالنه آجیق. کولکه مقابله ایده‌بیلیرز. بوکبی بر خسته‌لغه یاقالانان شورادن، بورادن صاغلق صوروب وقتنی کچیرمه‌ملیدر. صیقلمادن برمتخصصه مراجعت ایتملیدر. شارلاتانجه رقلاملره قاپیلماملی، حقیقی متخصصنه مراجعت ایتمك ایجاب ایدر. بواثناده اکشی وطوزلی یمه‌مك، ایچکی ایچمه‌مك، چوق یول یورومه‌مك، مناسبت تناسلیه‌ده بولونمامق، تناسل عضولرینك تمیزلکنه دقت ایتمك کبی صحی تدبیرلره‌ده رعایت شرطدر. دوقتورك آغزدن ویره‌جکی تمیزله‌یجی علاجلردن چوق استفاده ایدیلیر. بوصورتله تداوییی بیتیرمش اولدق، قورونما اصوللرینی‌ده یازاراق بونکله نهایت ویریرز.

لقمان حکیم

یوسف کنعان بکه

1 — یورطه اعظمی اون کونه قدر ایی‌در. بایاتك هضمی مشکلدر. بیاضیله برابر پشیریلیرسه دها ایی اولور. رافادن شکلی اك نافع اولانیدر. صباح قهوه آلتیسنده آلاجق ایکی یورطه‌دن چوق استفاده ایدرسکز. متخصص بردوقتوره مراجعت ایدوب بدنکزك تحمل درجه‌سنی اوکرنیرسکز.

2 — آنقره‌ده مدیحه خانم افندی‌یه آنقره نمونه خسته‌خانه‌سنك بولیقلینکنه مراجعت ایدیکز. شکایتکز عضوی اولقدن زیاده عصبیدر. مراق ایتمه‌یکز. — ل. ه.

«اقدام» ك تفرقه‌سی : 1 — تموز 23

بر چاتی آلتنده

محرری : برهان جاهد

استاد حسین رحمی بکه

... دوکون پك نشئه‌لی و کورولتولی اولدی. کلین اوطه‌سنك دوشه‌مه‌سی آلندن یکی چیقمش قولتوقلری برکون ایچنده کوچ ایتمش کبی آشیندی. یایلری کوشه‌دی. صبیحه خانمك، دوکون صباحی ترزینك نازلر، زور یتشدیردیکی بیاض قره‌پ دوشینلرله، اوموزلری بوروجکلی انکلیزینه ایجه، بیاض قره‌پ دامودن پاپازلر قونمش، توی قدر خفیف کلین البسه‌سی اوطوروب قالقمقدن، صاریلوب اوپوشمکدن مندیل قدر بوروشمش، توز بزی قدر کیرلنمشدی. ایکی طرفکده متفقاً ویردیکی قراره رغماً دوکون ینه ایسته‌دکلری کبی آلافرانغه اولامادی. سوقاق قاپیسی آرالیق بولان دالدی. چیفته قاپیناتلر آغیر قوماشلردن صایوانلی، قلابدانلی البسه‌لری ایچنده قویروغی یالدیزلی طاووس قوشلری کبی صالینوب قیرتیقدن اورتایه باقامیورلردی.

یکی کلین، صبیحه خانم هرکله‌نه خفیف ترتیب تبسم ایتمك ایچون ئوزولوب دورییوردی. باشنده‌کی کلین تللری قاوغادن چیقمش خروس ایبیکی کبی پارچه پارچه اولمشدی. قونشو قیزلری، آش دوست بومسعود کونك خاطره‌سی اوله‌رق اوندن برصاب تل، بر پارچه لیمون چیچکی ایسته‌یه ایسته‌یه قیزجغزك باشنی پیطراق کبی چیچکلرینه آج طرطیللر دوشمش نارین اریك آغاجلرینه دوندورمشلردی. فقط بوتون بونلره کیمك ایچوندی، وارسین اوموزلری تلسز، باشی چیچکسز قالسین. قلبنده‌کی چیچکلرینه کیمسه دوقونامازدی یا...

آشاغیده‌کی یمك اوطه‌سنده قورولان ایکی طاقم صوفره، مشتریسی چوق بر سرکجی لوقنطه‌سی کبی ایشلیوردی.. طاباق، چاتال سسلری یوقاریلره قادار طاشییوردی. مدیحه خانم بربجك قیزینك صونی ایچون هرشیئی دوشونمشدی. موطفاقده ایکی اوسطه آشجی، سکز یاماق اوچاقدن تنجره‌نك برینی ایندیروب اوچنی وورییورلردی. کیلارده نه وارنه یوق، خسته چورباسی ایچون آلتمش تل شعریه‌لره وارنجه‌یه قادار پیشیریلدی.

یمکه صباحك اون برنده باشلانمشدی. فقط اوکله کچوب، ساعت اوچه کلدیکی حالده صوفره‌لر حالا بوشالمیوردی. مدیحه خانمك طانیمادیغی یدی محله آشیری انسانلر بو مروت کوننده جان جکر قومشولقلرینی اثبات ایده‌بیلمك ایچون تکلیفسزجه ایچری کیرییور، صویونوب دوکونیور و یاییق آغیزله بر «مبارك» ایتدکدن صوکرا جریانه قاپیلوب صولوغی یمك اوطه‌سنده آلیورلردی. بوراده‌کی منظره پك خوشدی.

قونداقده‌کی چوجوغنه مه ویررکن ایچدیکی چوربایی هزاواللی یاورونك باشنه دوکن تلاشلی آنه‌لر، حاضر کلمشکن آقشامك یمکنی‌ده یمش اولمق ایچون طبقه باصه آووردلرینی شیشیرمکه چالیشان لادنلی محله قادینلری، اوته‌کی صوفره‌یه داغیتیلان بقلاوایی کوروبجه آنه‌سنی ویرلایوب طاتلی ایسته‌ین عارسز چوجوقلر، طاباغنه قونان صالچه‌لی یخنی‌یی بش پارمغیله برکن عجله‌دن بوغازینه کیمك صاپلانان آچ کوزلولر اطرافلرینه باقه‌دن، چاتال بچاق آرامه‌دن، برآز دوروب نفس آلمه‌دن متمادیاً ییور، ییوردی.

ایکنجی ترتیب صوفره‌یه اوطوردقلری ایچون زورلقله، سیندیره سیندیره یمك ییه‌ن بر طاقمی بربرلرینی اشتهالاندیرمق ایچون هپ یمکلردن بحث ایدییورلردی. صباحدنبری صوفره‌نك باشنی طوتوب دوکون اوینك اوته‌کی اوطه‌لرنده اولوب بیته‌نه لاقید، بر طرفدن یمکنی هضم ایدوب برطرفدن یکی کلنلرله یمکه باشلایان خدیجه خانمك زرده پك خوشنه کیتمشدی. صاغنده اوطوران ودرت یاشنده‌کی چوجوغنه ایکنجی طاباق پیلاوی زورله یدیرمکه چالیشان کردانلقلی برخانم عقل اوکره‌تیوردی:

— یاوروجق پیلاوی قورو قوریه ناصل یه‌سین آبام شو قیزلره سویله‌ده زرده کتیرسینلر کوزلجه قاریشدیرایم. ویر اوکنه باق ناصل یر.

صوکره باشی صوفره‌نك اوته‌کی طرفنده کیله‌ده‌نوب آغزینی شاپیرداته‌رق علاوه ایتدی:

— دوغروسی اوسطه آشجی طوتمشلر. اویله بر زرده یاپمش که یه‌نك اون پارمغی آغزنده قالییور.

صوفره‌نك کدیکلیرندن، طوروبجی اوزرینه بیاض سرغه‌لی بول برالبسه کییه‌ن شیشمان برخانم تصدیق ایتدی:

— ایجه یمك یاپمشلر آما نالجی زاده‌نك دوکوننده‌کی یمکلر قادار دکل. زرده شویله بویله آما دوکون چورباسی هیچ اولمامش. هم پیلاوه دقت ایتدیکزمی، پرنجلر چاقیل طاشی کبی بربرندن آیریلیور. انسان مروت کوننده یاغی بوقدر اسیرکرمی؟

صباحدنبری صوفره‌یه اوچونجی پوسته‌یی یاپان کبکی دریسنه یاپیشمش، قارا، قورو بر خانم لاقیردی‌یه قاریشدی:

— یاغدن واز کچدك. یمکی بیله طوزسز اولمش. هیچ بویله دوکون یمکیسی کوره‌مدم. ایچنده صوواني بیله یوق.

صوفره‌نك اوته‌کی باشنده برخانم، شاپور شوپور ایچدیکی چوربایی بیترمشدی. آرتق مداخله ایتمك زمانی کلدیکنه قرار ویرمشدی. دیلیله دوداقلرینك ئوزرنده قالان صالچه طورطولرینی تمیزله‌یوب جواب ویردی:

— اوکزه کلمش نعمت. خور کورمك نه دیمك. بزی بورایه قیرمیزی بالمولی ایله دعوت ایتمه‌دیلریا. بونجه کشی‌یی دویورمق قولایمی خانم؟ الله صاحبلرینه دیرلك دوزلك ویرسین. صوفره‌لرینه خلیل ابراهیم برکتی احسان ایتسین. بو زمانده دوکون یاپمق دکه آدامك خرجی دکل. آما پیلاوی یاغسز اولمش، آما یمکی صووانسز اولمش نه چیقار. چوربایی بیتیروب تربیه‌لی دوکون یمکیسی یمکه باشلایان صوفره خلقی بو نطقی تصویب ایدر برمعنا ایله آغیزلرینی شاپیرداتدیلر. خدیجه خانم اونلره برآز داها اشتها ویردی:

— کیم نه دیرسه دیسون دوغروسی الاری آچیق انسانلر.. ده‌مین کلینك آنه‌سی بوراده‌ایدی خلال خوش اولسون، خدیجه خانجغم، یه، ایچ ایسترسه‌ك برطاباق‌ده ئوینه کوندره‌یم، دیدی. نه یالان سویله‌یم، ایکی الم یانمه کله‌جك. بوعائله‌یی تانیرم رحمتلیدن بری طانیرم. اول آخر کون کورمش انسانلردر. دوشمز قالقماز برالله.. ئه، بزده، ار کچمزلك صاغلغنده نه کونلر کچیردك، نه عالملر یاشادق. فانی دنیا.. ایکی آل برباش ایچون.. یه‌لی، ایچه‌لی، خوش کچه‌لی...

ایکنجی، اوچونجی دفعه قارینلرینی دویورمق ایچون صوفره‌نك بوشالمه‌سنی بکله‌ین کثیف بر قالابالیق صوفه‌لرده، یمك اوطه‌سنك اوکنده آیاقده دیکی قودی ایدییورلردی. کوکسی، دمه‌وه هکبه‌سی کبی قارننه صارقمش، کرداندم توپلو، ثقیل بر اتنی کوزونن قالین قاشلی برخانم یاننده‌کیلره آکلاتیوردی:

— دامادی کوردیکزمی؟ پك دوتدورو لیلا برشی.. قویروقلی برالبسه کیمش، صاللایاق قادینلرك ایچنده کزدی، دوردی. پك شاشمز پك سونه‌یه برشی... [مابعدی وار]

«حرب دونوشی» نك صوکی 6 نجی صحیفه‌مزده‌در